

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

รายวิชา 803598 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว กรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์
พระนครศรีอยุธยา

เรียน ท่านผู้กรอกแบบสอบถาม

ด้วยข้าพเจ้า นาย เมธัส จันมา กำลังศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต ณ มหาวิทยาลัยนเรศวร ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร และกำลังดำเนินงานวิจัยเรื่อง
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว กรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์
พระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 803598 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ของงานวิจัยชิ้นนี้
ด้วย

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

.....
(รศ.มนัส ชัยสวัสดิ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

ขอขอบพระคุณ

.....
นาย เมธัส จันมา

ผู้วิจัย

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถาม

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว กรณีศึกษา
อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท
สาขาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในที่ตรงกับความเป็นจริงหรือตรงกับตัวของท่าน

1. เพศ

1. _ ชาย 2. _ หญิง

2. ปัจจุบันผู้ตอบแบบสอบถามอายุเท่าใด

1. _ ต่ำกว่า 20 ปี 4. _ 41 – 50 ปี
2. _ 21 – 30 ปี 5. _ 51 – 60 ปี
3. _ 31 – 40 ปี 6. _ มากกว่า 60 ปี

3. การศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามระดับใด

1. _ ประถมศึกษา 3. _ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
2. _ มัธยมศึกษา 4. _ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

4. อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. _ ผู้ประกอบการ 2. _ ไม่ใช่ผู้ประกอบการ
- _ 1.1 ที่พัก _ 2.1 เกษตรกร
- _ 1.2 ร้านอาหาร _ 2.2 รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ
- _ 1.3 ร้านค้า _ 2.3 รับจ้างทั่วไป
- _ 1.4 รถเช่า _ 2.4 บริษัทเอกชน
- _ 1.5 อื่นๆ ระบุ..... _ 2.5 อื่นๆ ระบุ.....

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. _ ต่ำกว่า 3,000 บาท 4. _ 8,001-10,000 บาท
2. _ 3,001-6,000 บาท 5. _ 10,001-15,000 บาท
3. _ 6,001-8,000 บาท 6. _ มากกว่า 15,000 บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของชุมชนการท่องเที่ยวในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม ดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.ทัศนคติต่อการท่องเที่ยวของชุมชน					
1.1 สภาพแวดล้อมในพื้นที่มักจะถูกทำลายโดยนักท่องเที่ยว					
1.2 ประชาชนในชุมชนได้รับความรู้และวิทยาการใหม่ๆ จากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัด					
1.3 พื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจะได้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว					
1.4 นักท่องเที่ยวบางส่วนก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่เพิ่มขึ้น					
1.5 วิถีชีวิตและวัฒนธรรมในพื้นที่เปลี่ยนไป					
2.ความตระหนักถึงประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว					
2.1 ท้องถิ่นมีการจ้างงานมากขึ้น					
2.2 ชุมชนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาด้านการบริการขั้นพื้นฐาน เช่นมีถนนลาดยางตัดผ่าน					
2.3 สภาพแวดล้อมของชุมชนได้รับการพัฒนา					
2.4 แหล่งท่องเที่ยวได้รับการอนุรักษ์					
2.5 มีการอนุรักษ์วัฒนธรรม และชีวิตความเป็นอยู่ของพื้นที่ไม่ให้เปลี่ยนแปลง					

ข้อความ (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว					
3.1 รับรู้ถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของพื้นที่					
3.2 สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวถูกทำลาย					
3.3 มีการร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาการถูกทำลายของแหล่งท่องเที่ยว					
3.4 มีการรณรงค์ให้มีการอนุรักษ์พื้นที่ที่ท่องเที่ยว					
3.5 มีการร่วมลงมือพัฒนาให้พื้นที่เป็นการท่องเที่ยว					
4.การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว					
4.1 การจัดนิทรรศการ เช่น การมีส่วนร่วมของชุมชน					
4.2 ได้รับการแจกนิตยสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์					
4.3 มีการฝึกอบรม ประชุม สัมมนา ให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่					
4.4 จากการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้					
1) ระบบเสียงตามสายของหมู่บ้าน					
2) วิทยู เช่น รายการของท้องถิ่น					
3) โทรทัศน์					
4.5 จากการเผยแพร่จากกลุ่มบุคคลที่สังกัดหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว					
5.การสนับสนุนจากภาครัฐด้านการท่องเที่ยว					
5.1 ด้านงบประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว					
5.2 ด้านบุคลากร					
1) การส่งบุคลากรเข้ามาร่วมปฏิบัติ					
2) การส่งบุคลากรมาฝึกอบรมให้ความรู้					
5.3 ด้านการเข้าถึง เช่น การสร้างถนน ปรับปรุงทาง เป็นต้น					
5.4 ด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว					
5.5 ด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว					

ข้อความ (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
6. การดำเนินการพัฒนาในการพัฒนาการท่องเที่ยว					
6.1 ได้รับการชักชวนจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือ คณะกรรมการของพื้นที่					
6.2 องค์การบริหารส่วนตำบล					
6.3 สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย					
6.4 ข้าราชการ เช่น พัฒนาการ เป็นต้น					
6.5 องค์กฤษฎีการทางการท่องเที่ยว เช่น สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นต้น					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว
คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของท่านดังนี้

- 5 หมายถึง เคยมีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เคยมีส่วนร่วมมาก
- 3 หมายถึง เคยมีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 หมายถึง เคยมีส่วนร่วมน้อย
- 1 หมายถึง เคยมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยว					
1.1 การสำรวจและเก็บข้อมูล					
1.2 ศึกษาสาเหตุของปัญหา					
1.3 วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดประเด็นปัญหาขึ้น					
1.4 อำนวยความสะดวกในการค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้น					
1.5 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการค้นหาปัญหา					
1.6 ร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการ					

ข้อความ (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. ส่วนร่วมในการวางแผนด้านการท่องเที่ยว					
2.1 ร่วมวางกฎระเบียบของแต่ละกิจกรรม					
2.2 อำนวยความสะดวกในการวางแผนกิจกรรมต่างๆ					
2.3 สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการวางแผน					
2.4 แสดงความคิดเห็นในการวางแผน					
2.5 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการวางแผน					
2.6 เขียนและจัดทำแผนกิจกรรมต่างๆ					
3. ส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมในการพัฒนาการท่องเที่ยว					
3.1 ปฏิบัติตามแผนหรือกิจกรรม					
3.2 ชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมกิจกรรม					
3.3 อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติกิจกรรม					
3.4 ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการดำเนินกิจกรรม					
3.5 ให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ หรือ อุปกรณ์ต่างๆ					
3.6 จัดหางบประมาณในการปฏิบัติงาน					
4. ส่วนร่วมในการตัดสินใจในการพัฒนาการท่องเที่ยว					
4.1 ร่วมตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น					
4.2 ร่วมกำหนดแผนงาน หรือโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว					
4.3 ร่วมเลือกกิจกรรมในการส่งเสริมการท่องเที่ยว					
4.4 ร่วมกำหนด คัดเลือก บุคลากรในการปฏิบัติกิจกรรม					
4.5 ร่วมตัดสินใจวางกฎระเบียบของกิจกรรมต่างๆ					
4.6 ตัดสินใจในการสรุปผลการดำเนินงาน					
5. ส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลด้านการท่องเที่ยว					
5.1 ร่วมประเมินผลกิจกรรม					
5.2 ติดตามและหาแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงาน					
5.3 การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนในรอบปีที่ผ่านมา					
5.4 วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน					

ข้อความ (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.5 อำนาจความสะดวกและให้การสนับสนุนการประเมินผล					
5.6 ควบคุมกฎเกณฑ์และมาตรการด้านการท่องเที่ยว					

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาการท่องเที่ยว และข้อเสนอแนะ คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องให้ตรงกับระดับของปัญหาที่พบเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ดังนี้

- 5 หมายถึง เกิดปัญหามากที่สุด
- 4 หมายถึง เกิดปัญหามาก
- 3 หมายถึง เกิดปัญหามากปานกลาง
- 2 หมายถึง เกิดปัญหามากน้อย
- 1 หมายถึง เกิดปัญหาน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความเกิดปัญหา				
	5	4	3	2	1
1.ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่					
1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดการประสานความร่วมมือ “ต่างคนต่างทำงาน”					
1.2 ขาดการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว					
1.3 ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณในการส่งเสริมการท่องเที่ยว					
1.4 ขาดการสนับสนุนด้านนโยบายที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่					
2.ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรม					
2.1 กิจกรรมการท่องเที่ยวบางอย่างไม่เหมาะสมกับสภาพวัฒนธรรมของพื้นที่					
2.2 ผู้ประกอบการมุ่งแต่ประโยชน์ โดยไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรม					

ข้อความ (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.3 เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว					
2.4 ขาดกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน					
3.ปัญหาเกี่ยวกับการบริการ					
3.1 สถานที่บริการนักท่องเที่ยวต่างๆ ไม่สะอาด ไม่สะดวก และไม่ปลอดภัย					
3.2 มีสถานที่บริการนักท่องเที่ยว เช่น ที่พัก อาหาร บริการนำเที่ยว ไม่เพียงพอ					
3.3 การบริการนักท่องเที่ยวขาดมาตรฐาน					
3.4 ขาดการบริหารจัดการ ควบคุมดูแล เกี่ยวกับการบริการนักท่องเที่ยว					
4.ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิทัศน์					
4.1 ขาดการบริหารจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมในพื้นที่					
4.2 ขาดการปรับปรุงสภาพพื้นที่ให้เหมาะสม เช่น สภาพถนน ทางเดิน ทางเท้า					
4.3 สิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิทัศน์ถูกทำลาย					
4.4 มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย					
5.ปัญหาเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว					
5.1 นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม					
5.2 นักท่องเที่ยวมีมากกว่าขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่					
5.3 นักท่องเที่ยวการขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์ทรัพยากร					
5.4 วัตถุประสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของพื้นที่					

ข้อความ (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
6.ปัญหาเกี่ยวกับชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว					
6.1 เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่น					
6.2 ขาดความร่วมมือจากประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว					
6.3 ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่					
6.4 ประชาชนในพื้นที่ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยว					

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ
ผู้วิจัย

ประวัติและข้อมูลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่บนที่ราบภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย มีเนื้อที่ 2,556.64 ตารางกิโลเมตร

ทิศเหนือ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดอ่างทอง จังหวัดลพบุรี และจังหวัดสระบุรี

ทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดสระบุรี

ทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดนครปฐม

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มและทุ่งนา ไม่มีภูเขา สูงจากระดับน้ำทะเล ปานกลาง 3.5 – 5 เมตร นักธรณีวิทยา กล่าวว่า เมื่อประมาณ 11,000 ถึง 3,000 ปีมาแล้ว พบหลักฐานที่แสดงว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเคยถูกน้ำทะเลท่วมถึงมาก่อน ต่อมาเกิดการทับถมของตะกอนจากทะเล และแม่น้ำจนตื้นเขิน กลายเป็นแผ่นดินหรือที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา พอถึงหน้าน้ำ ก็จะมีน้ำหลาก พัดพาตะกอนจากต้นน้ำมาท่วมตลิ่งที่ลุ่ม เป็นที่ราบลุ่มอันอุดมสมบูรณ์ กลายเป็นอยู่ข้าวอยู่น้ำที่สำคัญของประเทศ ตั้งแต่อดีตมาจนทุกวันนี้

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีแม่น้ำไหลผ่าน 4 สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย นอกจากนี้ยังมีลำคลองธรรมชาติและคลองขุดอีกมากมาย เช่นคลองบางบาล คลองบางหลวง คลองเจ้าเจ็ด คลองอุทัย คลองบางแก้ว คลองบางพระครู คลองลากซ้อน คลองลาดชะโด คลองระพีพัฒน์ คลองลาดชิด คลองพระยาบันลือ ฯลฯ และมีเขื่อนพระรามหก เขื่อนทดน้ำแห่งแรกของประเทศ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2459 ในรัชกาลที่ 6 กั้นลำน้ำป่าสักที่ตำบลท่าหลวง อำเภอท่าเรือ ตัวเขื่อนยาว 90.25 เมตร สูง 20 เมตร มีช่องระบายน้ำทำด้วยเหล็ก 6 ช่อง ทางด้านขวาของตัวเขื่อนมีประตูเปิดให้เรือผ่านขึ้นล่องได้ ชื่อ “ประตูน้ำพระนเรศวร” ส่วนทางด้านซ้ายเป็นประตูทดน้ำสู่คลองระพีพัฒน์ มีชื่อว่า “ประตูระบายน้ำพระนารายณ์”

ลักษณะภูมิอากาศ เนื่องจากทำเลที่ตั้งของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในเขตเงาฝนหรือเขตกำบังมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้อากาศค่อนข้างร้อนและแห้งแล้ง อุณหภูมิเฉลี่ย 24 – 31 องศาเซลเซียส ฤดูร้อนประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน อากาศร้อน อบอ้าว ฤดูฝนเริ่มประมาณเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม เมื่อถึงหน้าฝน ฝนตกชุกตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งจังหวัดประมาณ 1,342.7 มิลลิเมตรต่อปี น้ำที่หลากมาตามแม่น้ำลำคลองจะท่วมทันตามที่ลุ่มต่าง ๆ ให้กลายเป็นทะเลสาบย่อย ๆ ดังนั้น บ้านเรือนของชุมชนริมน้ำอยุธยาจึงมักสร้างเป็นเรือนไม้ใต้ถุนสูงมาแต่โบราณ

เขตการปกครอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแบ่งออกเป็น 16 อำเภอ ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง อำเภอภาชี อำเภอลำลูกกา อำเภอวังน้อย อำเภอบางปะอิน อำเภอบางปะหัน อำเภอพระราช อำเภอบางไทร อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอบางซ้าย อำเภอเสนา อำเภอผักไห่ และอำเภอบ้านแพรก ใน 16 อำเภอแบ่งออกเป็น 209 ตำบล 1,449 หมู่บ้านมีการปกครองท้องถิ่น 27 เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล 133 แห่ง

ประชากรชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาปัจจุบันมีอาชีพทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนาปี และนาปรังในพื้นที่ 1,370,159 ไร่ (ทั้งจังหวัดมีพื้นที่ 1,597,900 ไร่) ปลูกพืชไร่ จำพวกข้าวโพด ถั่ว มันเทศ และแตงโม เป็นพืชหมุนเวียนในนาข้าว 33,141 ไร่ ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นจำพวก มะม่วง มะพร้าว มะนาว ส้ม ละครุด ฝรั่ง และสน ประติพัทธ์ 52,886 ไร่ ปลูกผักและไม้ดอก 11,024 ไร่ เลี้ยงปศุสัตว์จำพวก โคเนื้อ โคเนื้อ หมูเปิด ไก่ ห่าน แพะ แกะ และควาย ในพื้นที่ 644 ไร่

เนื่องจากพระนครศรีอยุธยามีแม่น้ำและลำคลองใหญ่น้อยมากมาย จึงเป็นแหล่งทำประมงน้ำจืดกันมาก นอกจากจับปลาในแม่น้ำลำคลองธรรมชาติแล้ว ยังเลี้ยงปลาในบ่อร่องสวนนาข้าว และกระชังอีกด้วย ได้แก่ ปลาดุก ปลาช่อน ปลาหมอ ปลาสลิด ปลาสร้อย ปลาตะเพียน ปลาน้ำจืด ฯลฯ รวมทั้งกุ้งก้ามกราม และกุ้งฝอย จับได้ 6.04 ล้านกิโลกรัม

อุตสาหกรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีนิคมอุตสาหกรรม 4 แห่ง ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน มีพื้นที่ 2,000 ไร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองจิก และตำบลบางกระส้น อำเภอบางปะอิน มีโรงงานอุตสาหกรรม 45 โรง นิคมอุตสาหกรรมไฮเทค มีพื้นที่ 2,150 ไร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านเลน ตำบลบ้านหว้า อำเภอบางปะอิน มีโรงงานอุตสาหกรรม 27 โรง นิคมอุตสาหกรรมรัตนนคร มีพื้นที่ 2,000 ไร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลบางพระครู อำเภอนครหลวง และตำบลบางเตือ อำเภอบางปะหัน มีโรงงานอุตสาหกรรม 38 โรง สวนอุตสาหกรรมโรจนะ มีพื้นที่ 3,175 ไร่ ตั้งอยู่ที่ตำบล คานหาม อำเภออุทัย มีโรงงานอุตสาหกรรม 77 โรง เขตประกอบการอุตสาหกรรมแพคตอรีแลนด์ (บริษัทวังจุก้าเรียลเอสเตท จำกัด) มีพื้นที่ 130 - 137 ไร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลวังจุก้า และตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย มีโรงงานอุตสาหกรรม 7 โรง

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

1. ที่ตั้ง

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีเนื้อที่ 1,810 ไร่ ตั้งอยู่ภายในเกาะเมืองอยุธยา เขตเทศบาลเมือง พระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ห่างจากกรุงเทพฯไปทางทิศเหนือ ตามถนนสายเอเชีย ระยะทางประมาณ 75 กิโลเมตร กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา พื้นที่ 3,000 ไร่

2. ความสำคัญทางประวัติศาสตร์

ก่อนที่พระเจ้าอู่ทองจะทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาขึ้นในปี พ.ศ.1893 นั้น นักวิชาการเชื่อกันว่า บริเวณดังกล่าวได้มีบ้านเมืองตั้งอยู่ก่อน แล้วเรียกว่า เมืองอโยธยา หรืออโยธยาศรีรามเทพนคร มีที่ตั้งอยู่บริเวณด้านทิศตะวันออกนอกเกาะเมืองอยุธยา ปรางค์หลักฐานโบราณสถานที่เป็นวัดสำคัญ เช่น วัดมเหยงค์ และวัดอโยธยา เป็นต้น รวมทั้งจากพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐ อักษรนิติ กล่าวถึงการก่อสร้าง พระพุทธรูปที่เรียกว่า พระเจ้าพนัญเชิง พระประธานของวัดพนัญเชิง ที่ระบุว่า สร้างขึ้นก่อนที่ พระเจ้าอู่ทองจะสถาปนากรุงศรีอยุธยาถึง 26 ปี

ด้วยทำเลที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยาที่มีลักษณะเป็นเกาะเมืองมีแม่น้ำที่สำคัญ 3 สายไหลผ่าน คือ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก และแม่น้ำลพบุรี ทำให้มีความอุดมสมบูรณ์ของแผ่นดิน รวมทั้งเป็นชุมทางคมนาคม และเป็นปราการธรรมชาติในการป้องกันข้าศึกศัตรู กรุงศรีอยุธยาจึงเป็นราชอาณาจักรที่ใหญ่สามารถกุมอำนาจเหนือเมืองใกล้เคียงเป็นเวลานาน

กรุงศรีอยุธยาเติบโตเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการค้าที่สำคัญของภูมิภาคเอเชีย ในพุทธศตวรรษที่ 20-23 มีชาวต่างชาติทั้งจากเอเชีย และยุโรป เช่น จีน ญี่ปุ่น อินเดีย เปอร์เซีย อาหรับ โปรตุเกส สเปน ฮอลันดา อังกฤษ และฝรั่งเศส เดินทางเข้ามาค้าขาย ซึ่งส่วนมาก มีสัมพันธไมตรีทางการทูตด้วย บ้างก็ได้รับพระราชทานที่ดินตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน ตั้งสถานีการค้า และศาสนสถาน หมู่บ้านส่วนใหญ่ ของชาวต่างประเทศจะอยู่นอกตัวเมืองมีเฉพาะชาวจีน แขกฮินดู และมุสลิมเพียงบางกลุ่ม ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับราชสำนักเท่านั้น ที่ได้รับพระราชานุญาตให้สร้างบ้านเรือนอยู่ภายในเมือง

นอกจากนี้ กรุงศรีอยุธยายังมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านการปกครอง กฎหมายการศาล ระบบสังคม การศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม ประณีตศิลป์ ภาษาวรรณกรรม และนาฏดุริยางคศิลป์ศิลปะ วิทยาการทุกแขนงที่คนไทยในอาณาจักรอยุธยาสั่งสมไว้นั้น เป็นอารยธรรมที่ กรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์ยึดถือเป็นแบบแผน สืบทอดและพัฒนาเป็นอารยธรรมตามยุคสมัย หลายอย่างยังคงใช้สืบทอดมาตราบจนทุกวันนี้

3. โบราณสถานสำคัญ

ด้วยเกาะเมืองอยุธยา ซึ่งกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน ทั้งเกาะเมืองมีพื้นที่ประมาณ 4,800 ไร่ ลักษณะของเกาะเมืองเป็นไปตามสภาพของแม่น้ำที่กัดเซาะแผ่นดิน มีรูปร่างไม่แน่นอน บางครั้งมีผู้สันนิษฐานว่า มีลักษณะคล้ายน้ำเต้า

แต่เดิมกำแพงเมืองเป็นคันดินและมีเสาไม้ระเนียด ต่อมามีการเปลี่ยนเป็นกำแพงอิฐในสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ (พ.ศ. 2091-2111) และถูกทำลายในสมัยเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 รวมทั้งมีการรื้อถอนกำแพงเมืองในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เพื่อนำอิฐมาใช้ในการก่อสร้างที่กรุงเทพฯ และป้องกันไม่ให้เกิดมีการใช้กรุงศรีอยุธยาเป็นที่ซ่อนผู้คนอีกต่อไป

กรุงศรีอยุธยาเป็นลักษณะของเมืองน้ำ มีการออกแบบแนวคูคลองที่ทั้งใช้ประโยชน์ในการคมนาคม และเป็นการระบายน้ำในหน้าน้ำหลากด้วย ทำให้ผังเมืองอยุธยามีแม่น้ำลำคลองจำนวนมากเป็นเครือข่ายโยงใยกันทั้งนอกเมืองและในเมืองขนานไปกับแนวคูคลองคือ ถนนที่เป็นทั้งถนนดินและถนน ปูอิฐ โดยมีสะพานสร้างข้ามคลองทั้งสะพานไม้และสะพานก่ออิฐมากกว่า 30 แห่ง โบราณสถานเท่าที่สำรวจพบแล้วทั้งภายในเมืองและนอกกำแพงเมืองมีมากกว่า 425 แห่ง แต่ในที่นี้จะขอล่าวถึงเฉพาะโบราณสถานที่สำคัญ

เขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาพื้นที่ 1,810 ไร่ซึ่งจะครอบคลุมพื้นที่ใจกลางเกาะเมืองและพื้นที่ด้านทิศเหนือและตะวันตกเฉียงใต้ ของเกาะเมือง มีโบราณสถานที่สำคัญพบแล้วทั้งสิ้น 95 แห่ง

เป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาช่วง 5 ปี ที่กำหนดกรอบไว้ว่า “นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา” ว่าเป็น ศูนย์วิทยุการด้านศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น นครแห่งการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ 3605 ประตูก่อเชื่อมโยงอีสานและเหนือสู่กรุงเทพมหานครเป็นเมืองนำอยู่ แหล่งผลิตอาหารคุณภาพ แหล่งเกษตรกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรมที่ปราศจากมลภาวะ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม โบราณสถานและวิถีชีวิตภูมิของตน

โดยในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวนั้น จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีความโดดเด่นในฐานะนครประวัติศาสตร์อยู่แล้ว จึงวางเป้าหมายที่จะพัฒนาให้เป็นนครแห่งการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ ที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไปสู่ภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ รวมถึงให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และโบราณสถาน ดังนั้นเมื่อ

สังเคราะห์เข้ากับนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคกลางตอนบนแล้ว เป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้

1. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาทางการท่องเที่ยว
2. เพื่อพัฒนาสิ่งบริการท่องเที่ยวและส่งเสริมท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการจัดการท่องเที่ยว
3. เพื่อรักษาระดับความสำคัญและมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. เพื่อสร้างโครงการขยายการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดใกล้เคียง

